

„Istarska Rijec“

„Izaz svake četvrtka sveće, svakog drugog četvrtka donša...“

ISTARSKA RIJEČ

Tjednik za pouku, gospodarstvo i politiku Istarskog naroda.

„Slugom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“ — Narodna poslovia.

Nijemcima dan — Slavenima noć...

Tako se počinala i svršavala pjesma, tu su je Nijemci pjevali u ove dane prije deset godina...

Noć imala je da znači — smrt! Učije je prošle godine, što je Srbiji predan ovaj čuveni ultimatum...

I započeo se rat. Svi se sjećamo, kako su strasno bili oni prvi dana uzasnođa polja. U slavenkim zemljama bivše austrougarske monarhije samo lelek i samo skrpanje zubi...

Jos je strasnije bilo na frontima. Srbi u Srbiji na kraljevu bregu bili, morali su nekolicu puta da odstupne pred nadmoćno neprijateljskom silom.

Ali se dogodilo čudo. Već u septembru god. 1914. Rusi su Austrijance hancem potukli kod Lavova i prisilili ih na uzmailve do Krakova.

Ali god. 1915. došlo je Slavenstvo pod novu, preteklu kuisinu. Rusi su bili prisiljeni, da uzimaju granicu na istok, a i srbi da se povuku preko Albanije na more.

Godina 1917. donijela je Rusiji — revoluciju. Disciplinu se u vojsci uskoblavala, te se ući ču u uloniti opasnost, koja je Slavenstvu pripjela od moznobnog preslabjelike Rusije.

Godina 1917. donijela je Rusiji — revoluciju. Disciplinu se u vojsci uskoblavala, te se ući ču u uloniti opasnost, koja je Slavenstvu pripjela od moznobnog preslabjelike Rusije.

svačka i Poljska. I tako je Slavenstvo opet spaseno, a krvava njemačka pjesma: Nijemcima dan, a Slavenima noć — otišla je kud i sva ostala njemačka hrvastina.

A doći će vrijeme, a to nije ni tako daleko, kad će se mezinja koja riječ čuli u svijetu ljudikamo više nego li danas. Ali Slaveni mogu već i danas da gledaju s ponosom na svoje silo slavenstvo.

Skidan kapu i do crne klanjam ti se zemlje Stupij na obzor tvoj, na čudovilo čitava svijeta.

Veliko, silno, preslavno, svemožno Slavenstvo!

Istrani u svjetskom ratu

Ovih će dana biti deset godina, da je zajedno onaj grozni rat, kojemu bi uzalud bilo tražiti primjera u historiji.

Za potlačenje je narode bivše nam austrougarske Austrije bilo povoljan izvanredni tokak i lukavstvo. Ali sio Slaveni bili odvedeni na ljudsku klanicu protiv svoje volje i svojih interesa.

Dok je mnogo prešavši naših vojnika stupilo u dobrovoljačke jedinice, koje su se zajedno sa ostalim savezničkim vojnicima, borile protiv zajedničkog dušmanina, dotle je ču naka austrougarskog režima puzila lamicne sa slavenkim rodoljubima i postojankima.

U ovom je našim krajevima nasilje postiglo svoju vrhunac. Mi smo bili prve i najveće žrtve prvih dana početka svjetskog klana. Zloba ljudska, zakletli neprijatelji našeg naroda, iskoristavali su položaj, pa su na najodratnije načine prijavljivali veličima naše prve pobornike i tako ih spravljali u zavore, buduču da ih bila dostatna, da se to postigne, jedna najpoštenija anonimna optužba.

Zivo mi je ostao u pameti žalosni jedan slučaj, kojeg ne ču i ne mogu zaboraviti. Bilo je to 28. Julija 1914. Kao najveći lovcet, bijasmo okovani u željezne lance, a brojčana nas je carska straža pratila čitavog putovanja nijesi smio ni da pišem, Navečer smo istupili na trčaskom kolodvoru, odakle nas je jošte pojačana pratnja imala da odvede u gradske zatvore.

Ali god. 1915. došlo je Slavenstvo pod novu, preteklu kuisinu. Rusi su bili prisiljeni, da uzimaju granicu na istok, a i srbi da se povuku preko Albanije na more.

Uatod dejstva, da nam je bilo jasno, da čemo biti otjgnati od svog narodnog debila i prijeteni danošnoj svojoj državi, mi smo sa usobitim veseljem pozdravili ulaz Italije u svjetski rat.

Došao je dan obratuna; austrijski je orao bio zgažen na način, da se više ne moge nikad da oporavi. Naš je troini narod bio ujedinen u svoje veličje nacionalnao državu.

Nade se naše nijesi ispunile. Uatod svega šta smo napomenuli i šta se zbiljo, novi naši gospodari nijesu s nama postupali, kao što su to svečano obećavali; nijesu nam dali ono, što smo od njih očekivali i nijesu nas primili kao svoje prijatelje.

Nade se naše nijesi ispunile. Uatod svega šta smo napomenuli i šta se zbiljo, novi naši gospodari nijesu s nama postupali, kao što su to svečano obećavali; nijesu nam dali ono, što smo od njih očekivali i nijesu nas primili kao svoje prijatelje.

Dosta je već lažnih predbacivanja — skinite maskel! Priznajte svoje pogreške i vratite nam nepravedno oduzete pravice, na čete mnogo doprinijeti stvari normalizacije.

Dosta je već lažnih predbacivanja — skinite maskel! Priznajte svoje pogreške i vratite nam nepravedno oduzete pravice, na čete mnogo doprinijeti stvari normalizacije.

Istarske narodne pjesme

liza već tomu od prilike četrdeset i četiri godine, što je Uprava našega ondanjega jedinog istarskog lista „Nase Sloge“ pokupila i na svijet izdala jednu zbirku istarskih narodnih pjesama.

Kroz stoljeća i stoljeća čuvao je naš narod te svoje pjesme, kao svoju najljepšu i najkupočiju svjetlinu, pa je stoga i bila hvaljevriječna zamisao Uprave „Nase Sloge“, kad se čno bila odlučila, da te pjesme pokupi i izda.

Ona je zbirka izišla samo u nekoliko stotina primjeraka, pa je već davno rasprodana, a i rijetko ju je gdje naći u našim istarskim kućama. Osim toga našlo se u narodju i mnogo drugih pjesama, koje još nisu nigdje bile objelobacene. To nas je eto i ponukalo, da uz mali izuzetak prestampamo gotovo čitavu prvnuju zbirku i te, koje je pridodamo još i nekoliko novoskupljenih pjesama.

Ove sedmice bit će knjiga dostampana, a u najkraće vrijeme bit će na raspolaganju svim pravim prijateljima našega naroda i njegova divnoga dusevnoga blaga. U jednom od idućih brojeva našega lista naznačit ćemo i čemu namješt. Ovoliko javljanja, da već sada obratimo pažnju naših čitatelja na ovu lijepu i dragocijenu knjigu tradicionalne književnosti naše.

Oglasi stoje 4 lira

za svaki centimetar visine u širini jednoga stupca. Za višekratno uvrštenje daje se znatna popusti prema pogodbi. Ploča se utičuje za tri dana. Dopis se šalje uredu, a novac upravi. Nefrankirane se pisma ne primaju, a rukopisli se ne vraćaju ni u kojem slučaju.

DOPISI

IZ RIJEKE.

„Vedetta“ kontra „Avanti“. — Monte Dragutino. — Amerikanski dožderi. — Amerikanski agenti. — Ludžoderi!

Neki Benedetti napisao je o novijim događajima na Rijeci čitavu jednu debulu knjigu. Pa je knjiga izišla pod naslovom „La pace di Fiume“.

„Avanti“ kao da žali, što Rijeka nije ostala samostalna, slobodna i nezavisna država i pita, što je sadašnja vlada učinila za taj nesretni grad?

„Avanti“ kao da žali, što Rijeka nije ostala samostalna, slobodna i nezavisna država i pita, što je sadašnja vlada učinila za taj nesretni grad? Učinila nije ništa drugo, nego što ju je anektirala. Uostalom, veli „Avanti“, grad je i sada bez svoga — mira.

„Avanti“ kao da žali, što Rijeka nije ostala samostalna, slobodna i nezavisna država i pita, što je sadašnja vlada učinila za taj nesretni grad? Učinila nije ništa drugo, nego što ju je anektirala. Uostalom, veli „Avanti“, grad je i sada bez svoga — mira.

„Avanti“ kao da žali, što Rijeka nije ostala samostalna, slobodna i nezavisna država i pita, što je sadašnja vlada učinila za taj nesretni grad? Učinila nije ništa drugo, nego što ju je anektirala. Uostalom, veli „Avanti“, grad je i sada bez svoga — mira.

„Avanti“ kao da žali, što Rijeka nije ostala samostalna, slobodna i nezavisna država i pita, što je sadašnja vlada učinila za taj nesretni grad? Učinila nije ništa drugo, nego što ju je anektirala. Uostalom, veli „Avanti“, grad je i sada bez svoga — mira.

„Avanti“ kao da žali, što Rijeka nije ostala samostalna, slobodna i nezavisna država i pita, što je sadašnja vlada učinila za taj nesretni grad? Učinila nije ništa drugo, nego što ju je anektirala. Uostalom, veli „Avanti“, grad je i sada bez svoga — mira.

„Avanti“ kao da žali, što Rijeka nije ostala samostalna, slobodna i nezavisna država i pita, što je sadašnja vlada učinila za taj nesretni grad? Učinila nije ništa drugo, nego što ju je anektirala. Uostalom, veli „Avanti“, grad je i sada bez svoga — mira.

„Avanti“ kao da žali, što Rijeka nije ostala samostalna, slobodna i nezavisna država i pita, što je sadašnja vlada učinila za taj nesretni grad? Učinila nije ništa drugo, nego što ju je anektirala. Uostalom, veli „Avanti“, grad je i sada bez svoga — mira.

„Avanti“ kao da žali, što Rijeka nije ostala samostalna, slobodna i nezavisna država i pita, što je sadašnja vlada učinila za taj nesretni grad? Učinila nije ništa drugo, nego što ju je anektirala. Uostalom, veli „Avanti“, grad je i sada bez svoga — mira.

„Avanti“ kao da žali, što Rijeka nije ostala samostalna, slobodna i nezavisna država i pita, što je sadašnja vlada učinila za taj nesretni grad? Učinila nije ništa drugo, nego što ju je anektirala. Uostalom, veli „Avanti“, grad je i sada bez svoga — mira.

„Avanti“ kao da žali, što Rijeka nije ostala samostalna, slobodna i nezavisna država i pita, što je sadašnja vlada učinila za taj nesretni grad? Učinila nije ništa drugo, nego što ju je anektirala. Uostalom, veli „Avanti“, grad je i sada bez svoga — mira.

„Avanti“ kao da žali, što Rijeka nije ostala samostalna, slobodna i nezavisna država i pita, što je sadašnja vlada učinila za taj nesretni grad? Učinila nije ništa drugo, nego što ju je anektirala. Uostalom, veli „Avanti“, grad je i sada bez svoga — mira.

„Avanti“ kao da žali, što Rijeka nije ostala samostalna, slobodna i nezavisna država i pita, što je sadašnja vlada učinila za taj nesretni grad? Učinila nije ništa drugo, nego što ju je anektirala. Uostalom, veli „Avanti“, grad je i sada bez svoga — mira.

IZ RACICA KOD BUZETA.

ima je talijanska škola svršla i učitelj... Prigodom svog odlaska izazvao je sa nekim seoskim mladićima... Naše nalazili u gostini općinskog konvoja...

Gospodarstvo

NOVA GOSPODARSKA GODINA

Svaki znade kakovo veselje vlada kod nas prilikom novog leta... Svaki znade kakovo veselje vlada kod nas prilikom novog leta... Svaki znade kakovo veselje vlada kod nas prilikom novog leta...

nikakvog utjecaja. Zato je baš 1. srpnja izabran za početak nove gospodarske godine... God dana svaki razumni gospodar otvara svoje knjige i bilježnice... Razumni gospodar ne zadovoljava se ovim jednim računom...

dole, dok posve dozrije. Najprije treba otgrgavati t. zv. blatne listove... Zatim se opet posebno pobrani i spremljeni... Urednja valuta na tržišnoj burzi... Engleska lira sterlingu za 101.55 102.75...

Zdravstvo

DJBURE NASRED DVORA.

Djubre nasred dvora Velika pokora: To je adet' ljudi, Man' te se ga ljudi!... Djbure se i blato Pretvara u zlato, Ako umna ruka, Nije to ni bruka...

Politički pregled

LONDONSKA KONFERENCA

Iza tolikih konferencija, eto opet jedne. Savjetnici su se sastali u Londonu... Konferenca otvorena doduše u znaku dobre volje... Govorci, kojima je konferenca otvorena, izjavljuju odu dobri volji i u stvari je nemoguće povjerovati da bi ikoga vlada, zastupana na konferenciji, mogla pokrenuti koje nepotrebitno pitanje...

min. predsjednik MacDonald i francuski min. predsjednik Herriot su prijatelji i u mnogim se planinama podudaraju... Važnost ove konferencije velika je, jer je ovo prvi put... Ipak do jedne osnovne ograničene je na praktičnoj podlozi svakove konferencije... Ključ čitavog Dawesovog plana leži u emisiji velikog zajma, koji bi imao omogućiti razvijenju mačke, da uspostavi ekonomski ravnotežje mačke...

Jugoslavija.

Na povratku iz Prage za konferencije Male Antante, jugoslavenski ministar vanjskih poslova zauzvao se je u Beču da se...

Potražbe su navedene u članku trećem sporazuma, zaključenog dne 6. aprila 1922 između Italije, Austrije i Mađarske...

Izmjena kruna u lire već provedena. Svim članovima i nečlanovima Savezne Saveza (Zaružne Zveze) u Trstu...

I riječnik je župniku odzvonilo. Prije nekoliko nedjelja primio je riječki župnik i kanonik i njegove Sveosti Pape...

Bugarska. Prognji zemljoradničkih prvaka su na dnevnom redu. Istorici javljaju da su zemljoradnički prvaci, bivši ministar i član viseg...

Domće novosti

Tražbine proti bivšem austro-ugarskom, austriskom i mađarskom Eraru. Potražbe proti bivšem austro-ugarskom, austriskom i mađarskom Eraru moraju se...

kako se ovaj naš ubogi i mukotrpni narod pronomi i sa strane, otkud bi ga moralo samo sence kršćanske ljubavi da grije.

Svega po malo

Dava krv zaručniku i ubila ga. U parisku bolnici Pasteura desila se neobična drama. Poznati pacijent Ivan Zyzmowski, 35 godina star, iz Varšave...

Iskopajte me iz vaših novina! Poznati je angler Mark Twain, koji je na nedeljnom novinskom listu, odgovorio telegrafski. Višestruki puter koji je poznato. Sličan slučaj desio se godine 1858. pisniku Reutersu, čija su neke novine...

Grezno ocočinstvo. Prema vijestima hvaranskim novinama u Ruduzetu u Bukovini došlo je do čudnog greznog zločina. Tamoshni predsjednik agrarne komisije, Suvocvanu, nađen je naime mrtav u svojoj krevetu. Lešnja je nosila ušeske rano od jednoga hitca, koji je morao biti ispaljen...

Hiperprodukcija inteligencije u Cehoslovakiji. U Cehoslovakiji, gdje je mnoštvo škola, nastala je kriza inteligencije. Djaci, kad dovrše školu, nemaju gdje da se zaposle. U češkim mjestima čula se na pr. i takvi oglasi, gdje se nekakva žena selo u tom smjeru pravila. Neke tloracna šećera u Kefanama raspisala je natječaj na nekoliko mjesta čuvara polja; među natječajelcima javilo se 22 akademika, 8 inženjera, 26 gospodarskih pristava!

Dievjoka hitca utuči trgovačecikem. Prošlih dana pokušala je 24godišnja Fr. Wichterberger u Berlinu grabežno umorstvo. Kako je već duže vremena bez namštenja i stana, sačekala je da dodje do novca, trgovca Oskara Dubrova, kada se vraćao kući, udarila ga iznenada s pola kilograma teškim čekićem po glavi. Napadatelj je po u nesvijesti i zateturao, a dievčica ga još nekoliko puta udarila. Pitrečali proizlasci spasili su trgovca od sigurne smrti. Poslava ove banditke u Berlinu izazvala je veliku senzaciju među građankim pučanstvom.

Prospat bečkih služnika. S padom Habsburgova i miliona carstva počela je zabirati i zvezda, poznatiji bečkog tipa javnog služnika - distriktara. Prvo zatamio je Beč 4.000 služnika, a prema danima vijesti statistički im ih svega samo 740, a od toga su 75 posto stariji, a 25 posto invalidi.

Pokušaj razbojstva u spavaćem vagonu. U ekspresnom vagonu na linji Baza Veliki Vardar pokušano je veliko razbojstvo. Dva železnička provolnika uvrkla su jedno odjeljenje vagona za spavanje; pljačkaški priljagu nekih putnika. Konačno spavaćeg vagona zatlekao je talove, pa su ga svi hitro izbacili iz vagona. Vagonom hodnik razvela se očajna život i smrt. U to su se od više probavila i oslobodili konduktera iz opasne žući, jednog su provolnika uhvatili, a iskočio iz vlaka.

Silna oluja u Njemačkoj. Prošle nedjelje nastala je u Berlinu oluja. Na jezeraima u okolici Berlina na hiljadu gamaca i izletnicama, pa ih je masa potopila, kod čega se nekoliko utopilo. U Potsdamu bila je na prodaju jedna licažnog društva na hiljadu svijeta. Načelnik iznenadno je sakupljene, potrgnuo sve i time unio u prisutne panicki strah i zbrcu rameno je nekoliko ljudi.

Umro general Riccotti Garibaldi. General Riccotti Garibaldi, sin talijanskog narodnog heroja Giuseppea Garibaldua, umro je 17. 08. Ri. Riccotti Garibaldi bio je talijanski ekspedijer. Kola je god. 1897. tekla Grčkoj u pomoć. Sa svojim neposrednim lovom je i u borbama kod Diona god. 1912.

Kradja z bogataša Forda. Poznatom kralju automobilu Forda koji je mali korećeg s bismarom i ditamavan vrijednosti od 100.000 dolara, ili 2 milijuna 400.000 lita, Kradja je izvršena već 22 dana, ali ju je potjera tajla. Potjera nerazumljivo kako su lupovi mogli doći do dviju vili, pošto je ona opkoljena sa svih zidom i bodljikavom žicom, a dan i noć je 15 strazara.

Pozari žuma u Americi. Dva obala Tihog oceana, u Sjedinjenim državama i u engleskoj Kolombiji biesne su žuma. Steta iznosi više milijuna dolara. U gibelu su bili i ljudi, koji su u međuvremenu morali biti opasnost, koja će ukoliko stokim prolomima oblađa, koji u otčezi spono zavre.

Umrlo od plamena žigice. U traganju plamenu žigice, koja je na nedeljnom novinskom listu, odgovorio telegrafski. Višestruki puter koji je poznato. Sličan slučaj desio se godine 1858. pisniku Reutersu, čija su neke novine...

Reford brzine na automobilu. Prošle subote izvedena su u blizini New Yorka brzinske utrke za rekord u brzini. U utrci je lozno postojelo je Emelz Hertzog, a u na jednake posebno konstruiranim motorice Fiat postigao brzina od 217 kilometara na sat.

Darovi.

Za Istarsku Riječ. Nek obitni starije gosp. Ludovik Terzija 15.

Za Dječku Maticu. Pokušali smo moge pristaviti na našu sjećnu Dječku Maticu dne 15. 08. 1921. Adon Stenta darice 10.

Medu namu rodoljubnim izumama, navedenih Hladovan - Cirila i Metoda, dne 15. 08. 1921.

Izdavač: Istarski narodni list "Istarska Riječ". Tisak: TISKARA "JEDINOST" u TRST.

Poziv

glavnu skupštinu Kaštelirskog Društva za štednju i zajmove reg. zdruška na nengr. jamčenje koji je se obilježiti

u nedjelju 3. augusta 1921. u 10 sati prije podne u Kaštelu u „Narodnom Domu“

1. Citiranje i odobravanje zapisnika i odluka na skupštine.

2. Izbor upravnog i nadzornog odbora.

3. Odobrenje računskog zbilježnika za godinu 1921.

4. Eventualne.

Ako glasovanje se pristupi dorodan bez odluke, vršiti će se po polu kasnije na istom mjestu i na istom dnevnom redu bez obzira na broj prisutnih članova.

ODBOR.

Tužnim scem javljamo svoj rodbini, prijateljima i znanjcima, da je u četvrtak, dne 17. julja 1924. u 5 sati jutro u Malom Lošuju, nakon duce i teške bolesti nas preminjeli Mojslav Martinolić absolvirani medicinar MAU LOSIJE, dne 17. julija 1924. Rasužena obitelj Antona Martinolić.